

LAAT ME GAAN

Gayle Forman

Laat me gaan



the house of books

Oorspronkelijke titel: *Leave me*

Oorspronkelijk uitgegeven door: Algonquin Books of Chapel Hill, Chapel Hill 2016

© Gayle Forman, 2016

© Vertaling uit het Engels: Annet Mons, 2016

© Nederlandse uitgave: The House of Books, Amsterdam 2016

Omslagontwerp: Annemarie van Pruysen

© Omslagfoto: Sarah Jarrett / Arcangel Images

Foto auteur: © Dennis Kleiman

Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 443 4989 4

ISBN 978 90 443 4990 0 (e-book)

NUR 302

www.thehouseofbooks.com

www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

The House of Books is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.



Voor Willa en Denbele

New York City

Maribeth Klein moest overwerken om de laatste opgemaakte proeven van het decembernummer door te nemen, toen ze een hartaanval kreeg.

Toen ze de eerste steken in haar borst voelde, eerder iets zwaars dan echte pijn, dacht ze niet aan haar hart. Ze dacht eerder aan haar maag, omdat ze een uur geleden een vette Chinese hap achter haar bureau naar binnen had gewerkt. Ze dacht aan spanning, vanwege de waslijst van dingen die ze morgen moest doen. Ze dacht aan ergernis over het gesprek met haar man, Jason, die, toen ze eerder had gebeld, met Oscar en Liv door het huis liep te dansen hoewel hun benedenbuurman Earl Jablonski daarover zou komen klagen en hoewel het op laten blijven van de tweeling na acht uur 's avonds de kans vergrootte dat 's nachts een van hen wakker zou worden (en zij dus ook).

Maar ze dacht niet aan haar hart. Ze was vierenzeventig jaar oud. Overbelast en oververmoeid, maar welke werkende moeder was dat niet? Bovendien was Maribeth Klein het soort vrouw dat niet meteen aan de minst voor de hand liggende mogelijkheid dacht. Meestal was er volgens haar iets simpels aan de hand.

Dus toen haar hart begon te haperen, viste Maribeth slechts een doosje tabletten met pepermuntsmak tegen maagzuur uit haar bureau en begon ze op de tabletjes te zuigen terwijl ze in gedachten probeerde de deur van Elizabeths kamer open te laten gaan. Maar de deur bleef dicht terwijl Elizabeth en Jacqueline, de creative director van *Frap*, beraadslaagden over of ze wel of niet de cover van het blad

moesten wijzigen nu de sekstapes van de jonge actrice die erop stond op internet waren verschenen.

Een uur later was de beslissing genomen en waren de laatste proeven goedgekeurd en naar de drukker verzonden. Alvorens naar huis te gaan was Maribeth bij Elizabeth langsgegaan om gedag te zeggen, waar ze onmiddellijk spijt van kreeg. Niet alleen omdat Elizabeth, toen ze zag hoe laat het was en vond dat Maribeth erg moe leek, haar een bon voor een taxi naar huis aanbood – een vriendelijk gebaar dat Maribeth in verlegenheid bracht, hoewel niet genoeg om het af te wijzen. Maar ook omdat Elizabeth en Jacqueline diep in gesprek waren geweest over waar te gaan eten, en zodra Maribeth de kamer binnenkwam stilvielen, alsof ze zaten na te praten over een feestje waarvoor zij niet was uitgenodigd.

Enmaal thuis viel ze in een onrustige slaap, om wakker te worden met Oscar in het bed naast haar, terwijl Jason al weg was. En hoewel ze zich beroerder voelde dan de avond ervoor – uitgeput en misselijk, door de slechte nacht en het Chinese eten, vermoedde ze, maar ook met pijn in haar kaak, om redenen die ze niet begreep, hoewel ze later zou begrijpen dat dit feitelijk allemaal symptomen van haar hartaanval waren – kwam ze moeizaam uit bed en wist op de een of andere manier Liv en Oscar aan te kleden en tien blokken ver met hen naar de BrightStart Preschool te lopen. Daar moest ze de andere moeders trotseren die haar met koele minachting bekeken omdat zij, vermoedde ze, de kinderen uitsluitend op vrijdag zelf bracht; Jason deed de andere ochtenden (iets waarvoor de BrightStart-moeders hem zo ongeveer de hemel in prezen) zodat Maribeth vroeg genoeg achter haar bureau kon zitten om om halfvijf naar huis te gaan.

‘Korte werkdagen,’ had Elizabeth gezegd. ‘Vrijdags vrij.’ Dit was twee jaar geleden geweest, toen Elizabeth was benoemd tot hoofdredacteur van *Frap*, een nieuw (en goed gefinancierd) lifestyleblad over beroemdheden, en dat waren de troeven waarmee ze Maribeth naar een fulltimebaan terug had gelokt. Nou ja, dat en het royale

salaris dat Jason en zij hard nodig hadden om de tweeling naar een peuterklas te kunnen sturen, waarvan de kosten, zoals Jason had gegrapt, 'exorbitant in het kwadraat' waren. In die tijd deed Maribeth freelancewerk vanuit huis, maar verdiende daarmee lang geen volledig salaris. Wat Jasons baan bij een non-profitmuziekarchief betrof, tja, daarvan zou de helft van zijn jaarsalaris al aan het onderwijs op zijn gegaan. Er was nog een erfenis van Maribeths vader, maar hoe royaal deze ook mocht zijn geweest, toch zouden ze er maar één jaar mee toe hebben gekund, en stel dat ze geen plek kregen op een openbare peuterspeelzaal (waarvan men beweerde dat de kans er een plekje te bemachtigen nog kleiner was dan voor Harvard)? Ze hadden het geld echt nodig.

Hoewel Maribeth eerlijk moest bekennen dat zelfs als het voor-schoolse programma gratis was geweest, zoals naar het scheen in Frankrijk, ze de baan toch zou hebben genomen vanwege de kans eindelijk met Elizabeth samen te kunnen werken.

De korte werkdag bleek acht uur te zijn, en vaak veel langer direct voor het ter perse gaan. De vrije vrijdag bleek voor haar de drukste dag van de week te zijn. En wat het samenwerken met Elizabeth betrof, dat was ook heel anders uitgekapt. Dat gold feitelijk voor alles, behalve voor de peuterschool. Die was inderdaad zo duur als ze hadden verwacht.

Bij het kringgesprek sloeg Maribeth het boek open dat Liv met veel zorg had uitgekozen om vandaag uit voor te lezen. *Lily's Purple Plastic Purse*, en ze knipperde met haar ogen naar de woorden die over de pagina dansten. Eerder die morgen, toen ze gal in de wc had gebraakt, had ze geopperd het voorlezen naar de volgende vrijdag te verzetten, waarop Liv op slag een scène had geschopt. 'Jij komt nooit op school,' had haar dochter gejammerd. 'En je had het beloofd!'

Ze wist zich door het hele boek heen te worstelen, hoewel ze aan Livs zure gezicht kon zien dat haar prestatie veel te wensen overliet. Na het kringgesprek zei ze de tweeling gedag en nam een bus naar

huis, waar ze in plaats van naar bed te gaan, zoals ze zo vreselijk graag wilde, haar e-mail bekeek. Boven aan de lijst was een bericht dat zowel naar haar persoonlijke account als dat van haar werk was gestuurd, afkomstig van Elizabeths assistente, Finoula, om haar te vragen snel het bijgevoegde artikel te redigeren. Daarna stond in haar inbox de lijst van dingen die ze gisteravond vanaf haar werk naar zichzelf had gemaïld. Er stonden dertien punten op, veertien als je het artikel van Finoula meetelde. Hoewel ze meestal niets uit wilde stellen – als ze dat deed, breidden haar lijstjes zich meestal razendsnel uit – probeerde ze in gedachten de dag in te delen, op volgorde van wat niet kon worden uitgesteld (gynaecoloog, accountant, Andrea Davis), wat wél kon worden uitgesteld (bellen met Oscars logopedist, stomerij, postkantoor, auto voor grote beurt naar garage) en wat ze misschien kon doorschuiven naar Jason, die ze op zijn werk belde.

‘Hoi, met mij,’ zei ze. ‘Denk je dat jij vanavond kunt koken?’

‘Als je geen puf hebt om te koken, kunnen we wel iets laten komen.’

‘Nee, dat gaat niet. Het is de potluck-avond van de ouders van tweelingen. We zijn gastheer en gastvrouw,’ bracht ze hem in herinnering. Want ook al stond het in hun agenda, ook al had ze het hem er eerder die week op gewezen en ook al werden deze etentjes nu al vier jaar lang om de maand georganiseerd, toch werd hij er steeds weer door verrast. ‘En ik voel me niet lekker,’ voegde ze eraan toe.

‘Zeg het dan af,’ zei hij.

Ze wist dat hij dat zou zeggen. Jason koos graag de weg van de minste weerstand. Maar de enige keer dat iemand een potluck had afgezegd was twee jaar geleden, vlak na de orkaan Sandy. En ja, ze wist dat dit niet echt Jasons ding was. Maar ze was lid van deze groep geworden toen de tweeling zes weken oud was en zij kapot van vermoeidheid. Ze zat de hele dag alleen thuis met de kinderen en voelde zich ongelooflijk eenzaam. En ja, misschien waren sommige mensen wel irritant (zoals Adrienne, met haar wisselende dieetwensen voor

Clementine en Mo, gebaseerd op welk voedingsonderzoek ze nu weer in de *Times* had gelezen – geen zuivel, geen gluten, en nu was het weer het paleodieet). Maar dit waren haar eerste vrienden uit de oudergroep geweest. Ze vond ze misschien niet allemaal even aardig, maar het waren wel haar kameraden in de strijd.

‘Ik ben niet ziek, alleen maar bekaf,’ zei ze tegen Jason. ‘En het is te laat om het nu nog af te zeggen.’

‘Ik heb gewoon een krankzinnige dag,’ zei Jason. ‘We zijn bezig alle bestanden voor te bereiden voor de upgrade van de server.’

Maribeth probeerde zich een wereld voor te stellen waarin een krankzinnige dag voor haar een excuus vormde om niet te hoeven koken. Een excuus om wat dan ook niet te hoeven doen. Ze zou best in zo’n wereld willen wonen. ‘Maar kun je echt niet gewoon iets koken? Alsjeblieft.’ *Ga nou niet zeggen dat ik maar pizza’s moet bestellen*, dacht Maribeth, met een beklemd gevoel in haar borst, hoewel niet van de stress, zoals ze dacht, maar doordat het bloed zich door haar vernauwde kransslagader moest persen. *Ga alsjeblieft niet zeggen dat ik dan maar pizza’s moet bestellen*.

Jason zuchtte. ‘Goed. Ik maak wel kip met olijven. Dat vindt iedereen lekker.’

‘Dank je.’ Ze zou wel kunnen huilen van opluchting dat ze iets niet hoefde te doen, en ze was ook een beetje boos omdat zij altijd alles moest doen.

Ze had een kwartier nodig om de drie blokken naar het café te lopen, waar ze had afgesproken met Andrea Davis, een vroegere collega van haar bij *The Rule*. Ze had het liefst afgezegd, maar Andrea, die was gescheiden en twee tienerdochters had, zat zonder werk nu het shoppingmagazine waarvoor ze had gewerkt op de fles was gegaan. Net zoals *The Rule* op de fles was gegaan. Net als zo veel andere tijdschriften waarvoor ze hadden gewerkt op de fles waren gegaan.

‘Wat bof jij toch dat je bij *Frap* zit, met Elizabeth,’ zei Andrea tegen haar, tijdens de koffie waarvan de geur alleen al Maribeth bijna deed kokhalzen. ‘Het leven is echt meedogenloos.’

Ja, dat wist Maribeth. Het was meedogenloos. Ze bofte.

‘Het was lang geleden, dat we samen bij *The Rule* zaten,’ zei Andrea. ‘Weet je nog, na 9/11, toen we het hele nummer konden verscheuren om het compleet opnieuw te maken? Het werd ’s avonds vreselijk laat, we werkten allemaal samen, met de stank van brandend plastic in de lucht. Soms denk ik wel eens dat dat de beste dagen van mijn leven waren. Is dat niet bezopen?’

Maribeth wilde zeggen dat zij dat gevoel ook wel eens had, maar op dat moment kon ze zo weinig lucht krijgen dat ze bijna niets uit kon brengen.

‘Is alles wel goed met je?’ vroeg Andrea.

‘Ik voel me niet erg lekker,’ bekende Maribeth. Ze kende Andrea niet erg goed, en dat maakte het gemakkelijker om de waarheid te vertellen. ‘Vreemde symptomen. Een soort kramp. In mijn borst. Ik ben bang dat het misschien mijn...’ Ze kon de zin niet afmaken.

‘Hart is?’ vroeg Andrea.

Maribeth knikte, terwijl het betreffende orgaan weer verkrampte.

‘Ik ga minstens twee keer per jaar naar de Spoedeisende Hulp, in de stellige overtuiging dat ik een hartaanval heb. Ik heb dan ook pijn in mijn arm, en zo.’ Andrea schudde haar hoofd. ‘Maar het is allemaal niks. Nou ja, niet echt niks, het is reflux. Bij mij, tenminste.’

‘Reflux?’

Andrea knikte. ‘Maagzuur dat in de slokdarm omhoogkomt. Een bijproduct van iets wat stress heet. Heb je misschien wel eens van gehoord?’

Natuurlijk, stress. Dat lag meer voor de hand. Maar *Frap* had onlangs een reportage gebracht over een tv-actrice van zevenentwintig bij wie MS was geconstateerd. ‘Je kunt het gewoon nooit weten,’ had de actrice in het artikel gezegd. En toen had Maribeths moeder twee weken geleden opgebeld en genoemd dat de zesendertigjarige dochter van haar vriendin Ellen Berman borstkanker in stadium vier bleek te hebben. Hoewel Maribeth Ellen Berman of haar dochter nooit had ontmoet, had ze vreselijk met haar te doen en had ze

van de weeromstuit een afspraak bij de gynaecoloog gemaakt (en ze moest ook nodig een afspraak voor een mammografie maken; ze had het in geen jaren laten doen). Want die actrice had gelijk: je kon nooit weten.

Wat Maribeth op dat moment nog niet wist, was dat haar hartspier begon af te sterven door gebrek aan zuurstof. Dus worstelde ze zich door die dag heen. Beloofde Andrea dat ze bij Elizabeth naar mogelijkheden of tips zou informeren en nam toen een taxi naar het kantoor van hun accountant om hun jaarinkomsten op te geven, zodat hun belastingaangifte – waarvoor ze sinds april al uitstel hadden – kon worden opgesteld vóór de deadline van volgende week. Daarna ging ze met een taxi naar het spreekuur van dokter Gray, hoewel ze nu duizelig was en het liefst naar huis was gegaan om in bed te kruipen, maar ze was al een halfjaar te laat voor haar jaarlijkse gynaecologische onderzoek, en ze wilde niet als de dochter van Ellen Berman eindigen.

En omdat ze niet wist dat de overweldigende vermoeidheid die ze voelde het gevolg was van het verlaagde zuurstofgehalte in haar bloed, zei ze tegen de assistente van dokter Gray dat ze zich prima voelde, zelfs toen de verpleegkundige haar onderzocht en opmerkte dat haar bloeddruk abnormaal laag was en haar vroeg of ze soms uitgedroogd was. Dus nam ze een bekertje water aan.

Ze dacht niet aan haar hart. En ze zou er misschien wel nooit aan hebben gedacht als dokter Gray niet had gevraagd of alles wel goed ging met Maribeth.

De vraag was op zich voor de vorm. Maar dokter Gray – die Oscar en Liv ter wereld had geholpen en Maribeth veelvuldig had bijgestaan – vroeg dit toevallig op het moment dat ze haar borsten onderzocht, juist toen haar vingers voorzichtig de huid van Maribeths linkerborst betastten, vlak boven haar hart, dat niet langer pijn deed maar eerder strak voelde, als een trommel, een gewaarwording die haar aan haar zwangere buik herinnerde, zodat er voor Maribeth niets anders op zat dan te antwoorden: ‘Nou ja, eigenlijk...’

Twee uur later begon Maribeth in paniek te raken.

Na haar te hebben verzekerd dat er waarschijnlijk niets aan de hand was, had dokter Gray Maribeth in een taxi naar de dichtstbijzijnde Spoedeisende Hulp gezet en alvast opgebeld om te zeggen dat ze onderweg was. ‘Gewoon om even na te kijken, gewoon voor alle zekerheid,’ had ze gezegd. Bij aankomst had Maribeth een polsbandje om gekregen, was ze met plakkers aan monitors bevestigd en naar de afdeling hartbewaking gebracht, waar ze was geobserveerd, voornamelijk door een eindeloze reeks dokters van wie er niet één oud genoeg leek om volgens de wet te mogen drinken, laat staan de geneeskunde te beoefenen.

Onderweg naar het ziekenhuis had ze Jason op zijn werk gebeld en had ze zijn voicemail gekregen. Toen ze zich herinnerde dat hij had gezegd dat hij voor een deel van de dag niet aanwezig zou zijn, had ze hem mobiel gebeld, en had ze opnieuw de voicemail gekregen. Heel typerend. Hij was allergisch voor telefoongesprekken. Ze had niet de moeite genomen een bericht achter te laten. Ze zat tenslotte in een taxi, net als gisteravond van haar werk naar huis. Het had niet onaannemelijk geleken dat dit alles over een paar uur achter de rug zou zijn.

In plaats daarvan had ze een bericht naar Robbie gestuurd, die was begonnen met op de tweeling te passen vanaf dat de kinderen een jaar oud waren en Maribeth genoeg freelancewerk begon te krijgen om met reden een oppas te zoeken. In die tijd was Robbie een lieve studente drama geweest. Nu was ze afgestudeerd en een

gedegen actrice met een grillige agenda. Dus keek Maribeth niet erg verbaasd op toen ze een bericht terug kreeg: *Ik kan niet. Heb een rol in een komedie!!!* met een reeks emoticons om haar enthousiasme te benadrukken. En vervolgens kwam er een *Sorry*, met een paar bedroefde emoji's om haar spijt over te brengen.

Het was nu bijna halfdrie, en de tweeling zou straks uit school komen zonder iemand om hen op te halen. Ze probeerde Jason opnieuw. En kreeg opnieuw de voicemail. Deze keer had het echt geen zin om een boodschap achter te laten. Hij zou toch niet meer op tijd bij BrightStart kunnen zijn. En Jason had op zijn mobieltje ongelezen berichten die nog stamden uit de tijd van de vorige presidentsverkiezingen.

Ze belde de school. De receptioniste, een volslagen incompetente jonge vrouw met een uiterlijk als een fotomodel, die regelmatig formulieren en betalingsbewijzen kwijtraakte, nam op.

'Het spijt me geweldig, maar wij bieden geen naschoolse opvang,' zei de receptioniste, alsof Maribeth een willekeurige vreemde was die inlichtingen inwon, in plaats van een ouder die nu al meer dan een jaar op de school kwam.

'Ja, dat weet ik, maar... ik ben heel onverwachts verhinderd.'

'BrightStart heeft als duidelijke regel dat er niet later dan halfvier kan worden opgehaald,' zei ze, met een suizende verbinding. De ontvangst hierbinnen was vreselijk.

'Ik ben maar al te goed op de hoogte van die regel, maar dit is een...?' Ze aarzelde. Noodgeval? Het leek niet zozeer een hartaanval als wel een enorme verspilling van tijd. 'Een dringende situatie. Ik zal er niet om halfvier kunnen zijn, evenmin als mijn man of de oppas. Ik weet dat de leerkrachten langer blijven. Kunnen Oscar en Liv niet even in een hoekje spelen? Ik kan me niet voorstellen dat ik de enige ouder ben die dit ooit is overkomen.' Alhoewel, wie weet? Misschien toch wel. De wijk Tribeca, waar de school stond en waar Maribeth meer dan twintig jaar voor een vaste huurprijs een zolderetage had bewoond, was een van de meest welvarende

postcodedistricten van het land geworden. Soms leek het of zelfs de nanny's een nanny hadden.

De receptioniste maakte een irritant geluid en zette Maribeth in de wacht. Een paar minuten later kwam ze terug en zei dat een van de andere ouders had aangeboden om zich over de tweeling te ontfermen.

'O, mooi. Wie?'

'Niff Spenser.'

Niff Spenser was eigenlijk geen echte BrightStart-ouder. Ze had twee kinderen die op BrightStart hadden gezeten maar die nu naar een voorbereidingsschool gingen, en een derde kind dat volgend jaar zou beginnen. Ze werkte als vrijwilliger in het 'tussenjaar', zoals ze het noemde, om 'bij te blijven', alsof ze bang was de stof niet meer te zullen begrijpen. Maribeth kon haar niet uitstaan.

Maar Jason gaf geen antwoord en Robbie was bezet. Heel even moest ze aan Elizabeth denken, maar dat leek toch wat ongepast, alsof ze haar baas belde in plaats van een vriendin.

De receptioniste gaf Niffs nummer en ze stuurde haar Jasons gegevens, met de belofte dat hij hen voor etenstijd kwam ophalen. Ze stuurde Niffs gegevens naar Jason en vertelde hem dat ze later kwam en dat hij contact moest opnemen met Niff. *Laat alsjeblieft weten dat je dit bericht hebt ontvangen*, schreef ze.

Oké, stuurde hij terug.

En zo leek het probleem zich te hebben opgelost. Ze wilde Jason pas vertellen waardoor ze was opgehouden wanneer alles achter de rug was. En als er niets aan de hand bleek te zijn, zou ze het hem misschien wel helemaal niet vertellen. De kans was groot dat hij er niet eens naar zou vragen.

Maribeth bekeek de monitor op haar vinger. Een pulse-oxymeter. Ze herinnerde zich dat haar vader ook zo'n ding had gehad na zijn beroerte. De monitors die aan haar borst waren geplakt jekten; ze had zo'n idee dat ze vanavond hard zou moeten boenen om alles eraf te krijgen. 'Mag ik u iets vragen?' riep ze naar een van de

dienstdoende artsen, een chique jonge vrouw die dure schoenen droeg en met een bekakt accent sprak. ‘Weet u ook wanneer ik hier weg mag?’

‘Ik geloof dat ze, weet je wel, nog een keer bloed willen prikken,’ zei de dokter.

‘Alweer? Waarom? Ik dacht dat mijn ecg normaal was.’

‘Dat is de standaardprocedure.’

Zeker om zich in te dekken of om een vette rekening te kunnen schrijven. Maribeth had ooit een exposé over commerciële ziekenhuizen geredigeerd.

Dat deed haar denken aan het stuk dat Finoula haar had gestuurd. Ze kon hier net zo goed wat werk gaan doen. Ze haalde het stuk op naar haar telefoon. Het was een interessant onderwerp – over beroemdheden die sociale media voor hun karretje spannen voor liefdadigheidsdoeleinden; Maribeth herinnerde zich vaag hoe ze het in een redactievergadering had voorgesteld – maar het was vreselijk slecht opgesteld. Over het algemeen kon Maribeth een artikel lezen en onmiddellijk de problemen in structuur of logica of toon doorgronden en wist ze hoe ze die moest aanpakken. Maar ze las het stuk voor een tweede keer, en een derde keer, en ze kon nog steeds door de bomen het bos niet zien, er geen kop en staart in vinden.

Het kwam door het ziekenhuis. Niet echt een goede werkplek. Ze moest naar huis. Het was bijna etenstijd. Jason zou waarschijnlijk inmiddels met de kinderen terug zijn. Hij zou zich dan misschien geen zorgen maken, maar zich toch afvragen wat er aan de hand was. Ze sloot het artikel af en zag dat ze een aantal oproepen van het huisnummer had gemist. Ze belde, en Jason nam bijna meteen op. ‘Maribeth,’ zei hij. ‘Waar zit je?’

De klank van Jasons kalme, sonore stem maakte iets in haar los. Misschien doordat zijn telefoonstem op zijn radiostem leek, die nog steeds in staat was om haar vijftientig jaar terug in de tijd te werpen, naar die nachten dat Maribeth en haar vriendinnen vanaf

hun studentenkamer naar zijn show luisterden en probeerden te bedenken wie hij werkelijk was (in het programma heette hij Jinx) en hoe hij in het echt zou zijn. 'Ik wed dat hij gruwelijk lelijk is,' had haar kamergenoot Courtney gezegd. 'Mooie stem, lelijke smoel.' Maribeth, die voor de krant van het college had gewerkt, had geen mening over zijn uiterlijk gehad, maar ze was ervan overtuigd dat hij een onuitstaanbare snob zou zijn, zoals alle leidinggevende schrijvers over kunst en muziek dat waren. 'Dan moet je hem gaan interviewen, dan weet je het,' had Courtney verklaard.

'Waar zit je?' herhaalde Jason. Nu hoorde ze de irritatie in zijn stem. En toen hoorde ze waarom. Op de achtergrond klonk het geroezemoes van volwassenen en kinderen. Veel, heel veel kinderen.

De potluck-avond. Vanavond. Verdomme!

'Ik dacht dat je wilde dat ik kip zou maken, maar we hebben niets in huis en nu is iedereen er,' zei Jason. 'Ben jij eten aan het halen?'

'Nee, sorry. Ik was het vergeten.'

'Was je het vergéten?' Nu klonk Jason goed nijdig. Iets waar ze op zich begrip voor had, maar waardoor ze toch weer een steek in haar hart voelde. Want zeg nou zelf: hoe vaak had Jason al niet iets laten versloffen en had zij de zaak moeten redden?

'Ja, ik was het vergeten,' zei ze op snauwerige toon. 'Ik had andere dingen aan mijn hoofd, doordat ik de hele middag op de Spoedeisende Hulp heb gezeten.'

'Wacht! Wat? Waarom?'

'Ik had pijn op de borst en toen heeft dokter Gray me voor alle zekerheid hierheen gestuurd,' legde ze uit.

'Wat krijgen we nou, verdomme?' Jason klonk nu kwaad, echt kwaad, maar op een andere manier dan eerst, alsof hij het voor haar moest opnemen tegen een pestkop.

'Het heeft waarschijnlijk niets te betekenen, alleen maar stress,' zei ze, en ze voelde zich een beetje dwaas omdat ze het hem had verteld, en nu alleen nog maar dwazer omdat ze het hem uit boosheid had verteld. 'Ze hebben me al urenlang in observatie.'

‘Waarom heb je mij niet gebeld?’

‘Dat heb ik geprobeerd, maar je nam niet op. En ik dacht bovendien dat ik hier nu alweer weg had kunnen zijn.’

‘Waar ben je?’

‘In het Roosevelt.’

‘Moet ik naar je toe komen?’

‘Niet met al die mensen in huis. Zeg maar dat ik opeens moest overwerken en bestel dan wat pizza’s. Ze zullen me hier wel gauw weer laten gaan.’ Ze timmerde met haar vuist op haar borst, in de hoop dat dit de weer opkomende pijn zou verdrijven.

‘Moet ik echt niet naar je toe komen?’

‘Tegen de tijd dat je hier bent, word ik al naar huis gestuurd. Het was alleen maar een geval van brandend maagzuur.’ Op de achtergrond hoorde ze hoe Oscar begon te huilen. ‘Wat is er aan de hand?’

‘Ik geloof dat Mo Creepy Lovey te pakken heeft gekregen.’

Creepy Lovey was een gehavende teddybeer zonder wie Oscar niet kon slapen. ‘Pak hem maar gauw terug,’ zei ze tegen Jason. ‘En kan ik even met hem praten? Of met Liv?’

Terwijl Jason probeerde de kinderen te halen, begon haar telefoon een droefgeestig geluid te maken omdat het apparaat aan de laatste tien procent was begonnen, om vervolgens nog een triest geluid te laten horen en daarna te zwijgen.

‘Ik kom zó weer naar huis,’ riep ze. Maar ze konden haar niet meer horen.

Later verscheen er een grootvaderachtige arts met een vlinderdas met stippen. Hij stelde zich voor als dokter Sterling en vertelde Maribeth dat hij de dienstdoende cardioloog was. ‘In een van uw ecg’s was iets vreemds te zien, daarom hebben we die tweede test besteld, en die liet een verhoogd gehalte aan troponine zien,’ legde hij uit.

‘Maar het eerdere ecg was normaal.’

‘Dat is niet ongewoon,’ antwoordde hij. ‘Mijn vermoeden is dat u hebt gehad wat wij soms een stotterend infarct noemen.’

‘Een wat?’ vroeg Maribeth.

‘Ischemie, waarschijnlijk gedurende de afgelopen vierentwintig uur of zo, daardoor hebt u af en toe pijn gehad, en nu wijst uw bloedsuitslag op een volledige occlusie van een slagader.’

‘O,’ zei Maribeth, ze had moeite om alles te verwerken. ‘Juist, ja.’

‘Dus sturen we u nu naar de afdeling hartkatheterisatie om naar onderliggende verstoppingen in uw kransslagaders te kijken, en als we een afsluiting vinden, zullen we er meteen een stent in zetten.’

‘Wanneer gaat dat allemaal gebeuren?’

‘Nu. Als de wiedeweerga. Zodra we u naar boven hebben gebracht.’

‘Nu?’ Ze keek op de klok. Het was zeven uur geweest. ‘Het is vrijdagavond.’

‘Hebt u plannen om te gaan dansen?’ Hij vond zijn grapje zelf erg leuk.

‘Nee. Ik vroeg me alleen af of dit gedoe, met die stent en zo, niet volgende week kon gebeuren.’

‘O, nee. We moeten daar naar binnen voordat er nog meer schade wordt aangericht.’

Schade. Dat woord beviel haar niets. ‘Oké. Hoe lang duurt zo-iets? Ik bedoel, wanneer kan ik hier weg?’

‘Nou, nou, heeft u altijd zo’n haast?’ vroeg hij. Hij grinnikte opnieuw, maar deze keer zat er ook iets vermanends in, alsof de boodschap was: *het is nu toch wel duidelijk waarom u hier terecht bent gekomen.*

Maar op ditzelfde moment gingen er twaalf kinderen van vier in haar appartement tekeer. Daarna zou iemand de afwas moeten doen, de kaascrackers zoeken die Mo altijd in de klerkast verstopte, of de vieze luiers die Tashi altijd in de afvalbak van de keuken achterliet (omdat Ellery nog steeds alleen maar in pampers kon poepen). Iemand zou de pannenkoeken met stukjes chocolade voor het zaterdagse ontbijt moeten bakken en ervoor moeten zorgen dat alle ingrediënten in huis waren.

En dat ging alleen nog maar over vanavond. De volgende dagen zou iemand de kinderen weg moeten brengen naar hun balletschool, hun voetbaltraining, afspraken bij de logopediste, speelkameraadjes, verjaardagspartijtjes. Ze moesten worden meegenomen om nieuwe kostuums voor Halloween te kopen, ze moesten naar de kinderarts voor hun griepinjectie, naar de tandarts voor de mondhygiëniste. Iemand moest plannen wat er werd gegeten, het eten kopen, de rekeningen betalen, het huishoudbudget in de gaten houden. Iemand moest dit allemaal doen, en daarnaast het ‘werk’-werk gedaan zien te krijgen.

Maribeth zuchtte. ‘Het is gewoon dat ik op dit moment een huis vol kinderen van vier heb, met een heel druk weekend voor de boeg.’

Hij bleef haar lang aankijken, en fronste. Maribeth keek hem ook aan. Ze had nu al een hekel aan hem, nog voordat hij zei: ‘Beseft u wel dat u een hartaanval hebt gehad?’

Met de telefoon van de verpleegkundigen belde ze Jason en kreeg opnieuw de voicemail. Ze vertelde hem zo rustig mogelijk wat er aan de hand was: het onderzoek, dat ze die nacht, wellicht het hele weekend, moest blijven. Ze gebruikte niet één keer het woord ‘hartaanval’. Daar kon ze zich niet toe zetten. En ze zei ook niet dat ze bang was. ‘Kom alsjeblieft zo gauw als je kunt hierheen,’ zei ze tegen de voicemail.

Tijdens het wachten vulde ze alle formulieren in. Dit was in zekere zin kalmerend, misschien doordat het bekend terrein was. Ze had dit eerder gedaan, voor haar keizersnede, voor het aanbrengen van buisjes in Oscars oren. Naam, adres, verzekeringspolis, burgerservicenummer. En dat steeds weer opnieuw. Dat had iets zen-achtigs over zich. Tot ze bij de familiegeschiedenis kwam.

Ze wist nooit goed hoe ze die moest invullen. Er was haar verteld dat ze op haar achtste was geadopteerd, maar in die tijd was dat voor haar niet meer dan een alledaags gegeven geweest: ze woonde in

Maple Street. Ze reed op een blauwe Schwinn. Ze was de beste van de derde klas met spelling. Ze was geadopteerd. Het had haar nooit erg beziggehouden tot ze zelf had geprobeerd zwanger te worden, en toen waren er zo veel onbeantwoorbare vragen: was iemand in de familie van Portugese komaf? Joods? Cajun? Kwam het syndroom van Down in de familie voor? Gespleten gehemelte? Ziekte van Huntington? Was er onvruchtbaarheid in de familie? Nou, op die laatste vraag kon ze een betrouwbaar antwoord geven, in ieder geval waar het haar biologische moeder betrof, maar de rest was een groot raadsel.

En toen werden haar kinderen geboren en werd het raadsel alleen maar groter. Oscar was een exacte kopie van zijn vader, met dezelfde lichtbruine ogen, dezelfde zwakke kin, maar bij zestien maanden had Liv lang, blond haar, amandelvormige groene ogen, en een heftige, soms dictatoriale manier van doen die volgens Jason op een toekomstige leider wees, een Sheryl Sandberg, of zelfs een Hillary Clinton. ‘Weet je zeker dat ze niet het verkeerde ei terug hebben geplaatst?’ hadden meerdere kennissen wel eens geprapt.

Die grap deed pijn. Want Maribeth wist niet waar Liv dat prinsessenhaar vandaan had, of die heldere ogen, laat staan die doordringende blik. Wanneer Maribeth naar de kleine genetische puzzel keek die haar dochter vormde, voelde ze niet echt verdriet, maar toch wel wat spijt. Maar ze had geen tijd om daar stil bij te blijven staan. Want: een tweeling.

Ze liet de formulieren oningevuld.

Tegen tien uur kwam Jason binnengestormd. ‘O, Lois,’ zei hij, waarmee hij een oude koosnaam gebruikte die hij in geen jaren had gehanteerd, en wat voor Maribeth een eerste aanwijzing vormde dat hij ook bang was. Ze hadden elkaar hun halve leven gekend, en zelfs na een onderbreking van tien jaar wisten ze in het donker elkaars gevoelige punten te vinden. Bovendien wist Maribeth dat Jason volledig van slag raakte wanneer zij in een ziekenhuis lag. Dat was hij ook geweest voor haar keizersnede, hoewel hij later bekende dat

hij niet zozeer nachtmerries over de operatie gehad als wel over dat ze dood zou gaan bij de bevalling.

‘Hoi Jase,’ zei ze zacht. Ze wilde zeggen: *ik hou van je, of: fijn, dat je gekomen bent*, maar ze was bang dat ze moest huilen als ze dat zei.

Dus vroeg ze waar de kinderen waren.

‘Bij Earl.’

Te midden van alle emoties werd iedere sentimentaliteit door irritatie gesmoord. ‘Jablonski? Dat meen je niet!’

‘Het was al laat.’

‘Dus je hebt hen achtergelaten onder de hoede van onze chagrijnige, mogelijk alcoholistische, benedenbuurman? Heb je soms een briefje op ze geplakt met de kreet: SLA ME ALSJEBLIEFT?’

‘Kom op, Earl is een mopperkont, maar het is geen kwaai kerel.’

‘Jezus, Jason. Waarom heb je ze niet met de Wilsons mee naar huis gestuurd?’ De Wilsons waren een gezin uit de oudergroep dat bij hen in de buurt woonde.

‘Het is niet bij me opgekomen,’ zei hij. ‘Ze waren moe, dus heb ik Earl gevraagd om boven te komen. Ik kan de Wilsons nu proberen, maar waarschijnlijk slapen die al.’

‘Laat maar.’

Hij kwam op de rand van haar bed zitten. ‘Hoe voel je je?’

‘Goed. Ik wou maar dat dit voorbij was.’ Ze zweeg even. ‘Misschien moet je de Wilsons vragen ze morgen over te nemen. Liv en Tess gaan samen naar ballet.’

‘Goed. Ballet.’

‘En Oscar heeft voetballen.’

‘Dat lukt wel.’

‘Hoe? We kunnen de taken niet verdelen. Je zult er iemand bij nodig hebben.’

‘Oké, dan bel ik de Wilsons wel.’ Hij greep naar zijn telefoon.

‘Niet nu. Het is al laat. Stuur maar een bericht of een e-mail, of bel morgenochtend.’

Hij knikte. ‘En hoe zit het met zondag?’

Ze hadden zondag een verjaardagsfeest. En na afloop had Liv een afspraak om te spelen en moest Oscar naar logopedie. Ze wilde hier nu niet allemaal over na hoeven denken. ‘Ik weet het niet, Jason.’

‘We zouden ze voor het weekend naar Lauren kunnen sturen.’ Lauren was Jasons jongere zuster die met haar man en vier kinderen in de buurt van Boston woonde.

‘Hoe moeten ze daar komen? En weer terug?’

‘Ik zou Lauren kunnen vragen ze op te halen. Ze weet wat er aan de hand is.’

‘Heb je het haar verteld?’

‘Nou, eh, ja. Ik heb haar in de taxi gebeld. Ze was bij mijn vader toen hij een hartaanval kreeg.’ Jasons vader, Elliott, kreeg een hartaanval toen hij in de zeventig was, de leeftijd waarop je zulke dingen hoorde te krijgen. ‘Dus wat vind je? Lauren?’

Ze legde haar hoofd in haar handen. De logistiek van hun weekends bezorgde haar normaliter al het gevoel verkeersleider op een vliegveld te zijn, maar op dit moment kon ze de vliegtuigen gewoon niet in de lucht houden. ‘Ik weet het niet. Kun je mij er alsjeblieft buiten laten? Tot dit alles voorbij is?’

Hij gebaarde alsof er een krachtenveld om haar heen was. ‘Je zit in een bubbel.’

Er kwamen een verpleegster en een zaalhelp binnen. ‘Wilt u een licht kalmeringsmiddel?’ vroeg de verpleegster.

‘Ik heb liever een sterk middel,’ zei Maribeth met een stalen gezicht.

Terwijl ze haar gereedmaakten voor het vervoer, kneep Jason in haar hand en zei dat ze zich geen zorgen moest maken, dat alles goed zou komen. Zoals hij dat altijd zei. Maribeth hechtte er nooit veel geloof aan, hoewel ze het voorzichtige optimisme in deze opmerking vaak wist te waarderen – het vormde een tegenwicht voor haar neiging om altijd van het somberste scenario uit te gaan.

Ze wilde het nu ook geloven. Heel graag zelfs. Maar toen Jason zich over haar heen boog en haar op haar voorhoofd kustte, voelde

ze dat hij beefde, en ze vroeg zich af of zelfs hij het eigenlijk wel geloofde.

Maar toen begon het kalmerende middel te werken en werd alles heel plezierig en zacht. Ze hoorde Jason zeggen: 'Ik hou van je.' Ze zei dat zij ook van hem hield. Of ze dacht dat ze het zei. Misschien had ze het zich alleen maar verbeeld.

Op de afdeling hartkatheterisatie heerste een vrolijke, ontspannen sfeer zoals die bij vrijdagavond elf uur paste. De radiologen en verpleegsters maakten grapjes en Maribeth nam het allemaal door een nevel van verdoving waar. Ze voelde wat druk toen de katheter werd ingebracht, maar ze kon niet voelen hoe hij naar haar hart werd geduwd. Toen de kleurstof werd ingespoten was er een gewaarwording van warmte, een vreemd gevoel, maar niet echt onaangenaam.

'Kun je even hoesten, Maribeth?' vroeg iemand.

Ze hoestte.

'Uitstekend.'

Toen voelde ze iets, en dat was vreemd, want ze hadden immers gezegd dat ze op dit punt niets zou voelen.

'Wat gebeurde daar?' hoorde ze iemand vragen.

'Haar bloeddruk daalt!' klonk het antwoord.

De stemming veranderde even plotseling als wanneer er een wolk voor de zomerzon schoof. Daarna gebeurde alles heel snel. Er klonken allerlei kreten door elkaar, er was beweging. Een masker over haar gezicht. Op dat laatste moment voordat alles donker werd bedacht Maribeth – niet zozeer angstig maar eerder vol ontzag – hoe gemakkelijk alles je kon ontglippen.

Ze deed haar ogen open. Ze kon geen lucht krijgen. Toch haalde ze wel adem. Maar het léék of ze geen lucht kon krijgen.

Er scheen een fel licht in haar ogen. Ze knipperde. Ze probeerde iets te zeggen, maar dat lukte niet.

Droomde ze?

Het voelde niet alsof ze droomde. Ze had het erg koud. Had iemand de airco aan laten staan? Waarom stond de airco aan? Het was toch geen zomer?

Ze werd weer wakker. Het felle licht was er nog steeds.

Ze kon niet praten.

Was ze dood?

Ze hoopte dat ze niet dood was, want ze voelde zich vreselijk.

Misschien was dit de hel.

Maar ze geloofde toch niet in de hel?

Haar wang jeukte. Haar kaak deed pijn. Ze werd zich vaag bewust van een stekende pijn in haar been. Links. Nee, rechts. Ze was in de war. Ze had het koud.

Er zat iets in haar keel. Zodra ze het vreemde voorwerp opmerkte, kokhalsde ze.

Er boog zich een vrouw over haar heen. Bruine huid, heldere ogen. Ze wreef over Maribeths voorhoofd. 'Dat is de beademingsbuis, die haalt adem voor u. Ontspan u en probeer niet tegen te stribbelen.'

Een beademingsbuis? Had ze een ongeluk gehad, of zo? Waar

is de tweeling? Ze raakte in paniek. Ze probeerde adem te halen, maar dat lukte niet. Ze kokhalsde weer. En toen werd alles donker.

Iemand riep haar naam. Ze kende de stem. Jason. Het was Jason.

Opluchting.

Ze probeerde zijn naam te zeggen.

Het ging niet.

‘Zuster! Ze is wakker.’

Jason. Opluchting.

‘Ze heeft het benauwd. Kunt u haar iets geven om te kalmeren?’

vroeg hij.

Nee! Geef me niet iets om te kalmeren, dacht Maribeth. Ze was al zo wazig. Ze moest erbij blijven. Ze wilde niet wegraken.

‘Een klein beetje,’ zei de verpleegster. ‘We willen dat ze wakker blijft, zodat we haar van de beademing kunnen halen. Ze zal zich veel prettiger voelen als de slang eruit is. Dus, Maribeth, als je even geduld hebt, je chirurg is onderweg.’

Chirurg? Wat was er aan de hand? Ze keek Jason aan, maar hij snapte het niet. Ze probeerde de zuster.

‘U heeft een spoedoperatie ondergaan, voor een bypass,’ vertelde de verpleegster.

De woorden kwamen over, maar de betekenis ervan niet.

‘Bij de angioplastie is er iets fout gegaan,’ legde Jason uit. ‘Je slagader werd lek geprikt, en daarom hebben ze een spoedoperatie gedaan.’

‘Kunt u het niveau van uw pijn aangeven?’ vroeg de verpleegster, waarbij ze een kaart liet zien van één tot tien, met als één een blij gezicht en als tien een heel treurig gezicht.

De pijn was volstrekt anders dan wat ze ooit had meegemaakt, alles overheersend en toch op een afstand. Ze kon het niet aangeven.

‘Dan doen we maar een vijf,’ zei de verpleegster.

Ze voelde iets warmes in haar hand prikken. Daarna voelde ze helemaal niets meer.

Ze werd weer wakker, met een onbekende dokter aan haar bed. ‘Goedemorgen, we gaan uw slang er nu uit halen,’ zei hij.

Haar bed werd omhooggezet en voordat ze wist wat er gebeurde kreeg ze te horen dat ze diep moest uitademen. Ze probeerde het, maar het was net of ze was vergeten hoe ze adem moest halen.

‘Bij drie,’ zei de dokter. ‘Eén, twee...’

Het was een gevoel alsof ze in slow motion moest overgeven. Toen de buis eruit was, moest ze tegelijk naar lucht happen en kokhalzen. Ze hield haar hand voor haar mond om braaksel op te vangen, dat echter niet kwam.

‘Er zit niets in uw maag, dankzij dit ding,’ zei de dokter. Hij betastte een andere slang, een die in haar neus ging. Maribeth zakte achterover. De verpleegsters waren druk bezig. Een van hen gaf haar door een rietje wat water te drinken, terwijl de dokter haar gegevens bekeek.

‘Waar is? Mijn? Dokter?’ zei Maribeth hees.

‘Ik ben uw dokter. Dokter Gupta,’ antwoordde hij. Vervolgens legde hij haar uit dat hij haar thoraxchirurg was. Hij was opgeroepen om een spoedoperatie voor een bypass te doen toen bij de angioplastie haar slagader was doorboord. ‘Dat is heel zeldzaam. Pas het tweede geval dat ik ooit heb gezien, en die andere dame was veel ouder dan u. U bent heel uitzonderlijk,’ zei hij, alsof dat iets goeds was.

‘Mijn man?’ hijgde ze.

‘Geen idee.’ Hij ging verder met haar over de operatie te vertellen, een dubbele bypass. ‘Naast het doorboorde bloedvat had u een tweede slagader die aanzienlijk was aangetast, en omdat we nu toch binnen waren hebben we daar gelijk ook iets aan gedaan. Dat is op den duur een betere oplossing dan een stent, dus daar hebt u geluk mee gehad.’

Joepie.

Hij legde vervolgens uit wat ze kon verwachten: wat pijn in het been waar ze een slagader uit hadden gehaald, en in het borstbeen dat ze hadden doorgezaagd om bij haar hart te kunnen. Eveneens

wat cognitieve problemen, het zogenaamde ‘pomp-hoofd’, door de hart-longmachine.

‘Door de wát?’

‘De bypassmachine. Daar lieten we uw bloed doorheen stromen om het van zuurstof te voorzien en rond te pompen toen uw hart was stilgezet.’

Hij zei het zo terloops. *Toen uw hart was stilgezet.* En opeens werd ze zomaar uit de nevel weggerukt.

Ze legde haar hand vol slangetjes op haar in verband verpakte borst. Ze voelde haar hart daar kloppen, zoals het had geklopt vanaf dat ze een baby was, nee zelfs een foetus, veilig opgeborgen in de schoot van een moeder die ze nooit had gekend. Maar dat hart was gestopt met kloppen. Ze wist niet goed waarom, maar dit voelde als een drempel die ze was overgestapt, om iedereen en alles aan de andere kant achter te laten.